

Зараг Илурова Будайчиев

(Презентаци)

--Уæ бон хорз !

- Алабон æгас нæм цаут нæ зынаргъ уазджытæ!

-- Абон уæ мах базонгæ кæндзыстæм ирон курдиатджын поэт Илас Ёрнигоны цард æмæ сфæлдыстадимæ.

-- Илас Ёрнигон - ацы рæсугъд номимæ ирон литератураемæ бацыд Тогызты Газакк. Фæсномыгтæ йын уыдис дыууа – Илас Ёрнигон æмæ Илас Мызурон. Райгуырды 1888 азы 10 декабры Ёрыдоны. Йæ фыд уыдис магуыр зæхкусæг лæг. Сабийыл фондз азы куы сæххæст, уæд амард. Ёрнигон фыццаг ахуыр кодта сæхи хъæуы райдиан скъолайы, стæй та бацыд семинарæ. 1909 азы каст фæци Ёрыдоны семинар. Уый фæстæ дыууæ азы ахуыргæнæгæй бакуыста Куырттаты комы Хидыхъусы райдиан скъолайы.

-- 1911 азы Илас ацыдис, «цардагур» Дард Скæсæнмæ æмæ Маньжурыйы бæстæйы Хинганы станцæйы ныллæууыд райдиан скъолайы ахуыргæнæгæй. Амыдта сабитæн ирон æмæ уырыссаг æвзæгтæ.

---1914 азы Илас сфæнд кодта дарддæр ахуыр кæнын æмæ бацыд Хурыскæсæны адæмты институтмæ. Фæстæмæ аздæхт Маньчжурмæ æмæ куыста Харбины рухсады депортаменты советтон скъолаты инспекторæй.

---1934 азы Ёрнигон æрыздæхт йæ уарзон Ирыстонмæ æмæ цалдæр азы бакуыста редакторæй Цæгат Ирыстоны рауагъдады. Кодта тæлмацы куыст дæр.

---1937 азы Ёрнигоны æрцахстой æнаххосæй æмæ ахæстоны амард.

--- Илас Ёрнигон уыд стыр ахуыргонд адæймаг. Хорз зыдта китагаг, корейгаг æмæ японгаг æвзæгтæ, стæй Ныгуылаен Европæйы адæмты æвзæгтæй дæр цалдæр. Ныффыста ирон æвзаджы грамматикайы ахуыргæнæн чиныг.

---Илас аив уацмыстæ фыссын райдыдта, семинары ма куы ахуыр кодта, уæд.

(æмдзæвгæтæ)

---Йæ райгуыраен Ирыстон тынг кæй уарзта, дард бæстæй йæ кæй мысыди, уыцы æнкъарæнтæ нын поэт тыхджынай рагом кодта æмдзæвгæ «Хæрзбон»-ы.

(амдз. Фыд йа фыртан фадзахсы)

зараг Илурова Р. Райгуыран баста

--Æрнигон цалдæр æмдзæвгæйы ныффыста сывæллæттæн дæр.

(Амдз.)

--- Илас Æрнигон ирон æвзагмæ ратæлмац кодта «Робинзон Крузо» Д.Дефо, «Книгу жалоб», «Смерть чиновника», «Толстый и Тонкий» А.П.Чеховы æмæ æндæртæ.

--- Æрнигон уыд курдиатджын поэт. Уый фыста радзырдтæ æмæ къаннæг пьесæтæ дæр. Бакæсæм цыбыр худæджы нывмæ («Уайсадæг чындз»)

Кафт

